

© KATRIJN SPIESSENS

WEEUWENBLOEMKOOI VRAAGT VROEGE ZAAI

Bloemkool kan worden geplant vanaf eind februari tot begin augustus. Voor de vroegste plantingen moet er al in oktober en november worden gezaaid. Het plantmateriaal overwintert in de serre. Deze plantingen noemen we weeuwenbloemkool. – *Luc De Rooster & Katrijn Spiessens, Proefstation voor de Groenteteelt*

De opkweek van weeuwenbloemkool gebeurt in een koude serre, waar de strengste vorst wordt geweerd. De zaaidata zijn afhankelijk van de temperatuur die wordt aangehouden en van de lichtinval in de serre. Telers die zelf opkweken, zullen de temperatuur in de serre meestal lager laten zakken dan bijvoorbeeld een plantenkweker. Op het Proefstation in Sint-Katelijne-Waver delen we de weeuwenbloemkool in 3 groepen in: zeer vroege (zaaidatum 14 oktober), vroege (zaaidatum 24 oktober) en late weeuwenbloemkool (zaaidatum 31 oktober). Elke zaaiing heeft zijn eigen rassen en opkweek. Enkele jaren geleden gebeurde de opkweek van zeer vroege weeuwenbloemkool in stenen potten. Uit proeven bleek steeds dat deze opkweek leidde tot een stevigere plant en (meestal) tot een vroegere oogst. Maar werken met stenen potten vergt meer en zwaardere arbeid en wordt daardoor steeds meer vervangen door perspotten. De zeer

vroege weeuwenbloemkool wordt opgekweekt in een 10 cm-perspot. Meestal worden de zaailingen verspeend. Ook de vroege weeuwenbloemkolen worden meestal verspeend in een 8 cm-perspot. Zaaïen gebeurt veelal in trays, zodat de zaailingen verspeend kunnen worden met een klein wortelkluutje. De late weeuwen-

.....
Meestal heeft weeuwenbloemkool geen fosfaatbemesting.
.....

bloemkolen worden rechtstreeks gezaaid in een 6 cm-perspot. De gewasbescherming tijdens de plantenopkweek is vooral gericht op de bestrijding van valse meeldauw, eventueel met een middel op basis van propamocarb. Om molybdeengebrek te voorkomen, wordt

vóór het uitplanten een behandeling met molybdeen aangeraden.

Rassenkeuze

Op het proefstation werden in 2012 rassenproeven uitgevoerd voor de 3 teelten: zeer vroege, vroege en late weeuwenbloemkool. Voor de allervroegste zaai komen enkel rassen met weinig groeidagen in aanmerking. De rassenkeuze is hier beperkt. Voor een zaai rond 24 oktober in een perspot van 8 cm is de rassenkeuze groter. Door een juiste rassenkeuze kan hier een mooie oogst-spreiding worden verkregen (zie *Proeftuinnieuws* 15 en 16, 2012).

Afdekmaterialen

Weeuwenbloemkolen worden altijd afgedekt. Uit proeven blijkt vliesdoek de beste keuze voor de vroegste plantingen. De oogst vervroegt dan en er wordt meer bladmassa gevormd. Op het proefstation werd een vergelijkende proef aangelegd

met vliesdoek en klimaatnet Agricover (Howicover). Daaruit bleek dat de temperatuur onder beide afdekmaterialen werd verhoogd, maar dat enkel bij vliesdoek de temperatuur bleef stijgen als de buiten-temperatuur in het voorjaar toenam. Met vliesdoek wordt het beste resultaat verkregen in de vroegste teelten, maar bij hoge temperaturen blijft voorzichtigheid geboden. Dan komen namelijk bloemknopjes los, wat tot kwaliteitsverlies leidt.

Rijen- en fosfaatbemesting

Zeer vroege bloemkolen, vooral de vroegste rassen zoals Viviane, vormen relatief weinig wortels en hebben niet de tijd de bodem volledig te doorwortelen. In het verleden is al aangetoond dat er met de techniek van band- en rijenbemesting aanzienlijk kan worden bespaard op de stikstofbemesting (50 kg N/ha minder), zonder in te boeten op kwaliteit. Vaste meststoffen kunnen niet altijd eenvoudig worden gedoseerd in de buurt van de wortels. Bij eerder uitgevoerde proeven werd al ervaren dat bij deze vorm van rijenbemesting de weggroei na het planten minder vlot verloopt. De injecteurs voor vaste meststoffen zijn vrij log en daarom injecteren we de meststof op een kleine 10 cm afstand van de planten, waardoor de wortels eerst wat moeten groeien voor ze aan de meststof geraken. Daarom adviseren we bij het gebruik van een vaste meststof in vroege teelten een combinatie van band- en rijenbemesting. De bandbemesting zorgt voor een goede weggroei, dankzij de rijenbemesting zal ammonium zich minder snel omzetten tot nitraat. Bij veel neerslag blijft ammonium immers zeer stabiel op dezelfde plaats zitten en zal nitraat al vlug doorspoelen naar diepere lagen.

Vloeibare meststoffen kunnen gemakkelijker vanuit een voorraadtank vooraan op de trekker naar de gewenste plaats kort bij de wortels worden gebracht. Bij deze techniek gebruiken we veel fijnere injecteurs. Die worden achteraan op de plantmachine geplaatst en blijven ongeveer 3 cm verwijderd van de perspot. Omdat de vloeibare meststoffen nog wat uitvloeien, kunnen de wortels al zeer vlug aan de meststof en is er geen bandbemesting meer nodig. Wel is het opletten voor wortelverbranding als er met grotere volumes wordt gedoseerd tot een paar centimeter naast de perspot, vooral bij de kleinere potmaten.

Met de verscherpte normen voor fosfaat in groenten in het achterhoofd, is het nuttig te weten of fosfaat via kunstmest een meerwaarde biedt. In een proef, op een bodem met een vrij lage fosfaattoestand,

1 De opkweek gebeurt in perspotten in de serre. 2 Een injecteur voor vloeibare meststoffen wordt achteraan op de plantmachine geplaatst.

werd een aangietbehandeling van ammoniumpolyfosfaat (APP) meteen na het planten vergeleken met een breedwerpig tripelsuperfosfaatbemesting. Ook de aangietbehandeling met verlaagde dosis ammoniumpolyfosfaat werd geëvalueerd. Bij het object met de hoogste dosering APP werd significant meer blad gevormd dan bij het object zonder fosfaatbemesting. Dit resulteert ook in een beter sorteringresultaat. De objecten met tripelsuperfosfaat en de lage dosering APP zijn niet statistisch verschillend van

beide andere objecten, maar er blijkt toch ook een licht positieve invloed van de fosfaatbemesting ten opzichte van het onbehandelde object. Proeven uit het verleden op een locatie met een rijkere fosfaatvoorraad in de bodem toonden nooit een meerwaarde van fosfaatbemesting bij vroege bloemkool. De meeste bodems zijn rijk aan fosfaat en hoeven dan ook geen fosfaatbemesting voor deze teelt. Op een bodem met een vrij lage fosfaattoestand is een lichte fosfaatbemesting van 50 kg P_2O_5 /ha zeker te verantwoorden. Een

aangietbehandeling met APP lijkt efficiënter dan een breedwerpig bemesting met tripelsuperfosfaat.

Gewasbescherming

Het standaardmiddel voor de bestrijding van onkruid in bloemkool is de breedwerkende actieve stof metazachloor (die onder

Schade veroorzaakt door de koolbladvlies bij weeuwenbloemkool.

andere in Butisan S zit) en kort na het planten in vooropkomst van het onkruid wordt gebruikt. Maar metazachloor mag nog maximaal aan 1 kg/ha per 3 jaar worden gebruikt. De jaarlijks toegelaten dosis Butisan op een perceel bedraagt 0,66 l/ha (de normale dosis is 1,5 l/ha). Op bedrijven met een intensief teeltschema van prei en koolgewassen vraagt dit zeker om enkele aanpassingen in het gebruik van dit middel. Naast Butisan zijn er voor de weeuwenbloemkool mogelijkheden met Stomp Aqua en Kerb, maar deze producten zijn veel minder breedwerkend dan Butisan. Een combinatie van Kerb met een lagere dosering Butisan realiseert meestal een vrij goede onkruidbestrijding. Stomp Aqua is enkel toegelaten vóór het planten. De werkzaamheid is dan minder goed. Naast een chemische onkruidbestrijding is schoffelen bijna een noodzaak in de weeuwenbloemkool.

Schade door de koolvlies komt ook in weeuwenbloemkool voor. Vorig jaar werden de eerste koolvliegen waargenomen op 23 maart. Begin april werd een eerste piek koolvliegen vastgesteld en werd een waarschuwing gegeven om een

behandeling uit te voeren. Omdat er al vaak een maand is geplant voordat de eerste vluchten verschijnen, heeft het geen zin om een plantbakbehandeling voor het planten of een plantvoetbehandeling na het planten uit te voeren. Meestal wordt weeuwenbloemkool pas aangegoten na waarneming van de eerste vlucht volwassen koolvliegen. Er wordt dan een aangietbehandeling aan de plantvoet uitgevoerd met de actieve stof chloorpyrifos (die onder meer in Dursban 480 zit). Houd wel rekening met een wachttijd van 6 weken. De allervroegste teelten hoeven geen behandeling. Naast koolvlies komt er in de weeuwenbloemkool ook koolbladvlies voor, met pieken van april tot juni. Bij een waarschuwing wordt aangeraden om een volleveldsbehandeling uit te voeren, meestal met een pyrethroïde (zoals Karate). Deze vlies kan namelijk enkel in een volwassen stadium worden bestreden. De maden zitten verscholen in het hart van de plant. ■